

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ

ФОНД СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

ПАМ'ЯТКА

із забезпечення допоміжними засобами реабілітації

Соціальні гарантії щодо забезпечення
допоміжними засобами реабілітації
(технічними та іншими засобами реабілітації)
осіб з інвалідністю в Україні визначено
Законом України „Про реабілітацію осіб
з інвалідністю в Україні”

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2012 р. № 321 „Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами реабілітації *(технічними та іншими засобами реабілітації)* осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення і виплати грошової компенсації вартості за самостійно придбані такі засоби, їх переліку” на безоплатне отримання допоміжних засобів реабілітації *(технічних та інших засобів реабілітації)* мають право:

- ☑ особи з інвалідністю;
- ☑ діти інвалідністю;
- ☑ учасники бойових дій *(окремі категорії громадян, які отримали поранення, контузію, каліцтво або захворювання внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України, участі в антитерористичній операції чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районах та у період проведення воєнних (бойових) дій, та втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок)*;
- ☑ постраждалі *(мирні громадяни, які у період дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях проживали безпосередньо в районах проведення воєнних (бойових) дій та у період здійснення воєнних (бойових) дій або районах, що піддавалися бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам і отримали поранення, контузію, каліцтво або захворювання внаслідок військової агресії Російської Федерації проти України, проживали в районах проведення антитерористичної операції, районах здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, за умови, якщо такими особами не вчинено кримінальних правопорушень)*;
- ☑ особи похилого віку *(протези верхніх та нижніх кінцівок, допоміжні засоби для їх кріплення)*;
- ☑ жінки, дівчата після мастектомії, секторальної резекції молочної залози, квадрантектомії та з порушеннями розвитку молочних залоз *(протези молочної залози, ліфи для їх кріплення, компресійні рукава у разі потреби)*;
- ☑ діти з порушеннями опорно-рухового апарату *(протезно-ортопедичні вироби)*;
- ☑ особи, на яких поширюється дія Закону України „Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист” *(протезно-ортопедичні вироби)*.

Які є види засобів реабілітації?

До допоміжних засобів реабілітації *(технічних та інших засобів реабілітації)* належать:

- » протезно-ортопедичні вироби, у тому числі ортопедичне взуття;
- » спеціальні засоби для самообслуговування та догляду;
- » засоби для пересування;
- » допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому;
- » меблі та оснащення;
- » спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією.

Як безкоштовно отримати засіб реабілітації?

Для забезпечення засобами реабілітації або виплати компенсації особа з інвалідністю, інша особа або їх законні представники подають за зареєстрованим або задекларованим місцем проживання (перебування) до структурних підрозділів з питань соціального захисту населення районних держадміністрацій, виконавчих органів сільських, селищних, міських, районних у містах *(у разі їх утворення)* рад *(далі - органи соціального захисту населення)* або центрів надання адміністративних послуг *(далі - ЦНАП)*

заяву про забезпечення засобом реабілітації *(виплату компенсації)* за формою, затвердженою Мінсоцполітики, у паперовій формі або через Електронний кабінет особи з інвалідністю, іншої особи *(далі - Електронний кабінет особи)* (<https://ek-cbi.msp.gov.ua/>) або через Єдиний державний веб-портал електронних послуг.

Заява про забезпечення засобом реабілітації

Електронний кабінет особи з інвалідністю

Для взяття на облік до органу соціального захисту населення *(ЦНАП)* пред'являються *(подаються)* разом із заявою про забезпечення засобом реабілітації *(виплату компенсації)* *(у разі подання заяви через електронний кабінет особи у цей же день вносяться дані та/або скановані копії документів з метою формування особової справи)* такі документи, які передбачені пунктом 14 Порядку.

Перелік документів, які пред'являються (подаються) разом із заявою:

- » паспорт громадянина України, тимчасове посвідчення громадянина України, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, або свідоцтво про народження *(для дітей віком до 14 років)*;
- » ідентифікаційний номер *(копія одного з передбачених Податковим кодексом України документів з даними про реєстраційний номер облікової картки платника податків або паспорт громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті))*;
- » для осіб з інвалідністю висновок МСЕК *(для дітей з інвалідністю - висновок ЛКК) (у разі коли особа звертається вперше)*;
- » індивідуальна програма реабілітації *(для особи з інвалідністю та дитини з інвалідністю) або висновок ЛКК (для інших осіб, осіб з інвалідністю, група інвалідності яких установлена до 1 січня 2007 р. безстроково або строк дії не закінчився)*;
- » оригінал довідки з місця роботи, служби або навчання *(для осіб, які працюють, служать, навчаються)* - для забезпечення протезами верхніх та нижніх кінцівок, ортопедичним взуттям, активними кріслами колісними *(крім учасників бойових дій)*;
- » посвідчення, яке підтверджує право особи на пільги.

Заява про забезпечення
засобом реабілітації

Учасники бойових дій, разом із заявою подають такі документи:

- ✔ паспорт громадянина України, тимчасове посвідчення громадянина України, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту;
- ✔ ідентифікаційний номер *(копія одного з передбачених Податковим кодексом України документів з даними про реєстраційний номер облікової картки платника податків або паспорт громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);*
- ✔ рішення військово-лікарських комісій *(далі – ВЛК) / висновок лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК);*
- ✔ витяг з наказу командира військової частини *(начальника територіального підрозділу) або довідку про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва), видану командиром військової частини (начальника територіального підрозділу), або копію іншого документа з відомостями про участь в антитерористичній операції, перебуваючи безпосередньо в районі проведення антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, перебуваючи безпосередньо в районі та у період здійснення зазначених заходів, в заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (для осіб, визначених пунктами 19–23 частини першої статті 6 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, яким не встановлено інвалідність).*

Орган соціального захисту населення (ЦНАП) повинен:

Ознайомити та надати особі з інвалідністю, дитині з інвалідністю, іншій особі або їх законним представникам інформаційні матеріали щодо:

- » механізму забезпечення допоміжними засобами реабілітації та отримання компенсації;
- » переліку підприємств із зазначенням їх контактних даних, до яких такі особи можуть звернутися з питань забезпечення допоміжними засобами реабілітації;

- » каталогу допоміжних засобів реабілітації, якими такі підприємства забезпечують осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших осіб;
- » сумісності допоміжних засобів реабілітації;
- » електронного кабінету особи, його функціоналу та офіційного веб-сайту Мінсоцполітики.

Як обрати протезне підприємство?

Забезпечення осіб з інвалідності, дітей з інвалідністю, інших окремих категорій населення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) здійснюють підприємства, які виготовляють та постачають такі вироби і включені Держлікслужбою до Реєстру осіб, відповідальних за введення медичних виробів, активних медичних виробів, які імплантують, та медичних виробів для діагностики *in vitro* в обіг (далі – підприємства)

Перелік підприємств, що забезпечують допоміжними засобами реабілітації та надають послуги з їх виготовлення розміщено на офіційному сайті Міністерства соціальної політики України в підрубриці «Забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації)» рубрики «Особам з інвалідністю»

Особи з інвалідністю, діти з інвалідністю, інші окремі категорії населення їх законні представники після обрання підприємства, на якому вони хочуть отримувати допоміжний засіб реабілітації, звертаються до нього з відповідною заявкою про намір забезпечення індивідуальними засобами реабілітації/заявкою про намір забезпечення технічними засобами реабілітації.

Як отримати компенсацію за самостійно придбані засоби реабілітації?

Особи з інвалідністю, діти з інвалідністю та інші окремі категорії населення мають право на забезпечення відповідними засобами реабілітації, за які виплачується компенсація в порядку черговості.

Перелік засобів реабілітації, за які виплачується компенсація, затверджений наказом Мінсоцполітики від 04.06.2021 № 309

Підставою для отримання компенсації для забезпечення відповідними засобами реабілітації є висновок МСЕК про інвалідність по слуху / зору або для інших нозологій – індивідуальна програми реабілітації, висновок ЛКК (ВЛК) та розрахунковий документ.

Як здійснюється безкоштовно протезування та ортезування?

Запорукою високого рівня якості протезно – ортопедичних виробів є впровадження широкого спектру комплектувальних виробів різної функціональності, що відповідають потребам пацієнтів з різними можливостями: від можливостей пересування на короткі обмежені відстані до здатності вільно необмежено переміщуватись по будь – яким місцевостям та займатись спортом.

З цією метою впроваджені в практику протезування різні комплектувальні вироби імпортного виробництва:

» колінні вузли:

- ☑ поліцентричні колінні вузли із гідравлічним регулюванням фази опори та переносу 3R60 та інші;
- ☑ моноцентричні колінні вузли з електричним регулюванням фази опори та переносу 3E80 та інші;
- ☑ моноцентричні колінні вузли з гідравлічним керуванням фази переносу та опори 3R80, VGK та інші;

» безшарнірні штучні стопи з акумуляцією енергії у відділі носка та п'ятки 1C60-1C64 (лінійка стоп Triton), 1C40 C-Walk та інші;

» компоненти до функціональних протезів верхніх кінцівок, які поєднують в одному протезі як естетичні, так і функціональні властивості:

- ☑ системні штучні кисті з тяговим керуванням 8K22, функціональні гачки 10A12, 10A81 та інші;
- ☑ електричні штучні кисті з одним хватом 8E38 або функціональні електричні гачки та інші.

Первинне та складне протезування й ортезування осіб з порушеннями опорно-рухового апарату проводиться у стаціонарних (реабілітаційних) відділеннях первинного та складного протезування й ортезування підприємств, клініці УкрНДІпротезування, закладах охорони здоров'я відповідно до індивідуального реабілітаційного плану чи індивідуальної програми реабілітації, висновку ЛКК (ВЛК) шляхом підбору виготовлення та налаштування, освоєння допоміжних засобів реабілітації, виготовлених за індивідуальним замовленням, та адаптації до них.

Готовий індивідуальний засіб реабілітації видається після примірки, що підтверджується підписом отримувача у замовленні та акті приймання-передачі робіт між підприємством та особою.

До кожного індивідуального засобу реабілітації підприємство видає настанову щодо експлуатації і талон на гарантійний ремонт.

Строк виготовлення індивідуальних засобів реабілітації становить:

- » протезів верхніх та нижніх кінцівок, ортезів шарнірних на верхні та нижні кінцівки, ортезів на хребет *(з різних видів матеріалів, крім текстильних)*, корсетів та ортопедичного взуття - до 20 робочих днів;
- » протезно-ортопедичних виробів *(обтураторів, ортезів із текстильних матеріалів)* - до 10 робочих днів;
- » протезно-ортопедичних виробів з первинного та складного протезування та ортезування, а також за новітніми технологіями - до 35 робочих днів.

Особи з інвалідністю, діти з інвалідністю, інші особи забезпечуються двома видами протезів різної функціональності, а саме:

- » косметичним та робочим;
- » з тяговим керуванням та робочим.

Учасники бойових дій, забезпечуються двома видами протезів верхніх кінцівок:

- » косметичним та із зовнішнім джерелом енергії *(зокрема підвищеної функціональності за новітніми технологіями)*;
- » з тяговим керуванням *(з тяговим керуванням комбінованим)* та із зовнішнім джерелом енергії *(зокрема підвищеної функціональності за новітніми технологіями)*.

У разі первинного забезпечення протезами нижніх кінцівок особи забезпечуються вкладишами із силіконової або гелевої композиції для кукус нижніх кінцівок не більш 3 одиниць на рік на одну кінцівку.

Ремонт протезів нижніх кінцівок за рахунок коштів державного бюджету проводиться підприємством:

- » при функціональних можливостях I-II ступеня - не раніше ніж через один рік з дати отримання в експлуатацію;
- » при функціональних можливостях III-IV ступеня - не раніше ніж через два роки з дати отримання в експлуатацію;
- » протезів верхніх кінцівок - не раніше ніж через один рік з дати отримання в експлуатацію.

Як отримати протезування за кордоном або протезно-ортопедичні вироби підвищеної функціональності за новітніми технологіями в Україні?

Забезпечення протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та/або спеціальними виробами для занять спортом учасника бойових дій, який втратив функціональні можливості кінцівки/кінцівок здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 518 «Деякі питання протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок» (зі змінами)

На сьогодні учасники бойових дій отримують фахову допомогу з протезування/ортезування виключно в Україні. При цьому в найбільш складних випадках травмування та за відсутності технологій в Україні є можливість відправлення на протезування за кордоном.

На підприємствах протезної галузі України впроваджено новітні технології виготовлення протезно-ортопедичних виробів, зокрема

- » протезів верхніх кінцівок із застосуванням мультизахватних кистей Michelangelo, BeBionic (компанії Otto Bock), I limb (компанії Ossure), Taska (компанії Fillauer), ліктьових вузлів з електронним замиканням AxonErgoArm, ErgoArm (компанії Otto Bock);
- » протезів нижніх кінцівок із застосуванням колінних вузлів з електронним керуванням C-leg, Genium-X3 (компанії Otto Bock);
- » ортезів нижніх кінцівок із застосуванням електронних колінних шарнірів E-mag, C-brace (компанії Otto Bock) та ортезування з використанням 3D-технологій виготовлення.

Як отримати протезування за кордоном або протезно-ортопедичні вироби підвищеної функціональності за новітніми технологіями в Україні?

Забезпечення протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та/або спеціальними виробами для занять спортом учасника бойових дій, який втратив функціональні можливості кінцівки/кінцівок здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 518 «Деякі питання протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціальними виробами для занять спортом окремих категорій громадян, які втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівок» (зі змінами)

На сьогодні учасники бойових дій отримують фахову допомогу з протезування/ортезування виключно в Україні. При цьому в найбільш складних випадках травмування та за відсутності технологій в Україні є можливість відправлення на протезування за кордоном.

На підприємствах протезної галузі України впроваджено новітні технології виготовлення протезно-ортопедичних виробів, зокрема

- » протезів верхніх кінцівок із застосуванням мультизахватних кистей Michelangelo, BeBionic (компанії Otto Bock), I limb (компанії Ossure), Taska (компанії Fillauer), ліктьових вузлів з електронним замиканням AxonErgoArm, ErgoArm (компанії Otto Bock);
- » протезів нижніх кінцівок із застосуванням колінних вузлів з електронним керуванням C-leg, Genium-X3 (компанії Otto Bock);
- » ортезів нижніх кінцівок із застосуванням електронних колінних шарнірів E-mag, C-brace (компанії Otto Bock) та ортезування з використанням 3D-технологій виготовлення.

ня оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України *(для осіб, визначених пунктами 19-23 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", яким не встановлено інвалідність);*

- » у разі забезпечення спеціальним виробом для занять спортом учасник бойових дій додатково додає до пакету документів:
 - ☑ висновок щодо забезпечення спеціальним виробом для занять спортом за формою згідно з додатком, виданий лікарем фізичної та реабілітаційної медицини або лікарем-ортопедом-травматологом закладу охорони здоров'я, реабілітаційної установи, який має відповідну кваліфікаційну підготовку *(що підтверджується відповідним документом)*, про можливість використання спеціального виробу для занять спортом, для систематичних занять відповідним видом *(відповідними видами)* спорту з урахуванням результатів оцінювання функціональних можливостей учасника бойових дій з порушеннями функцій кінцівки або кінцівок, проведеного під час протезування;
 - ☑ лист Міноборони, МВС, Мінветеранів або Мінмолодьспорту щодо необхідності забезпечення спеціальним виробом для занять спортом учасника бойових дій, який систематично займається відповідним видом *(відповідними видами)* спорту, у разі повторного забезпечення спеціальним виробом для занять спортом - підтвердний документ про участь у спортивних змаганнях всеукраїнського або міжнародного рівня;

Грошова допомога пов'язана з безоплатним забезпеченням протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні учасника бойових дій, який втратив функціональні можливості кінцівок, включає оплату витрат на:

- » протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, вкладиші із силіконової або гелевої композиції для куокс верхніх та нижніх кінцівок, заміну приймальної гільзи *(куоксоприймача)* та їх післягарантійний ремонт;
- » послуги перекладача *(в разі потреби);*
- » проїзд *(крім квитків 1 класу та бізнес-класу)*, проживання *(крім номерів підвищеної комфортності)*, харчування учасника бойових дій та його супроводжуючої особи *(у разі потреби).*

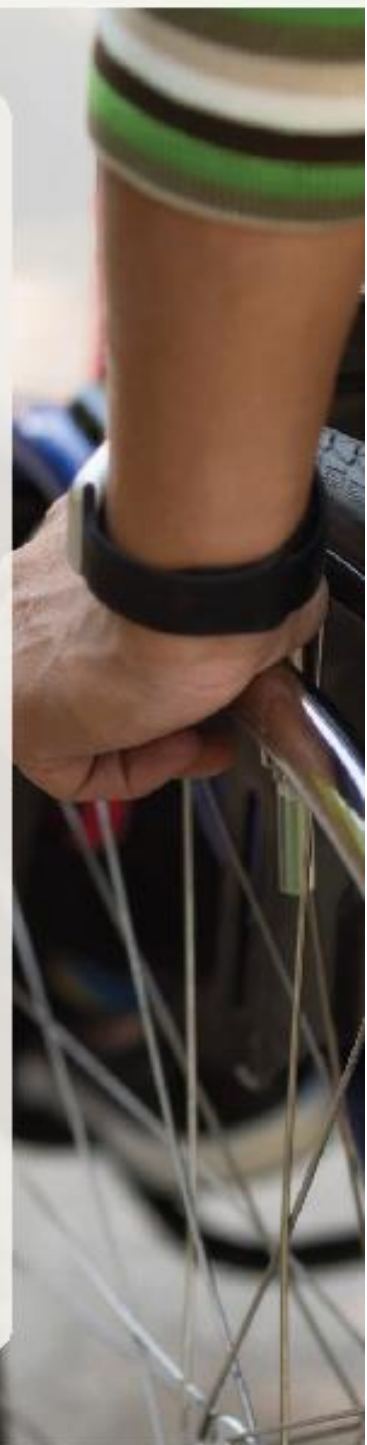
Розмір грошової допомоги на протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, однієї кінцівки не може перевищувати 900 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб *(без урахування податку на додану вартість)*.

Розмір грошової допомоги на протезування та/або ортезування кінцівки спеціальними виробами для занять спортом не може перевищувати 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб *(без урахування податку на додану вартість)*.

Сумарний розмір грошової допомоги на заміну приймальної гільзи *(куксоприймача)*, післягарантійний ремонт протезно-ортопедичного виробу підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, та/або спеціального виробу для занять спортом, їх сервісне та післягарантійне обслуговування за весь період експлуатації не може перевищувати 70 відсотків граничної ціни виробу, встановленої Мінсоцполітики на момент укладення договору, в межах 250 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на момент укладення договору *(без урахування податку на додану вартість)*.

Витрати на проживання та харчування не можуть перевищувати суму витрат на відрядження держслужбовців.

Для отримання протезно-ортопедичного виробу підвищеної функціональності за новітніми технологіями та/або спеціальними виробами для занять спортом в Україні учасник бойових дій самостійно обирає вітчизняне протезно-ортопедичне підприємство, яке подає до Фонду або його територіального відділення документи визначені пунктом 17 Порядку № 518 *(постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 518 (зі змінами))*.

Контактна інформація Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю:

📍 04070, м. Київ, вул. Фролівська, буд.6/8, корпус 15А

☎ +380 (44) 293-17-56

✉ info@ispf.gov.ua

🌐 www.ispf.gov.ua

Сектор по роботі з особами з інвалідністю – учасниками АТО/ООС

☎ (044) 293-17-55,

✉ teh4@ispf.gov.ua

З інформацією щодо контактних осіб територіальних відділень Фонду, які відповідальні за напрямки забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, можна ознайомитися на веб-порталі Фонду в рубриці «Забезпечення технічними засобами реабілітації» за посиланням

Також можна отримати додаткову інформацію в територіальних відділеннях Фонду областей України та м. Київ за контактними телефонами:

- **Вінницька** (0432) 68-00-28
- **Волинська** (066) 262-92-50, (066) 768-05-22
- **Дніпропетровська** (066) 160-10-53
- **Донецька** (098) 572-86-23, (095) 750-64-56
- **Житомирська** (097) 26-24-378
- **Закарпатська** (067) 557-48-90
- **Запорізька** (061) 787-48-31
- **Івано-Франківська** (0342) 78-35-96
- **Київська** (050) 732-36-42
- **Кіровоградська** (099) 196-89-91
- **Луганська** (032) 235-51-74
- **Львівська** (032) 235-51-74
- **Миколаївська** (0512) 47-02-37
- **Одеська** (063) 877-15-24, (048) 722-52-42
- **Полтавська** (0532) 56-36-23
- **Рівненська** (067) 144-76-33
- **Сумська** (066) 683-56-91
- **Тернопільська** (0352) 52-31-67
- **Харківська** (095)-381-12-19
- **Херсонська** (098) 214-58-06
- **Хмельницька** (0382) 79-54-65
- **Черкаська** (0472) 54-01-51
- **Чернівецька** (03722) 55-04-86
- **Чернігівська** (0462) 77-88-71
- **м.Київ** (044) 528-68-37, (050) 546-08-26